

ddr. Boris Mihalj

Kratek niz dela specialistične ambulante na področju umetnosti in kulture

Skrb za dobro telesno in duševno počutje je neločljivo povezana z vzporednim spremljanjem motenj v delovanju organizma. Delavec na področju kulture, ki svoj življenjski čas posveča ohranjanju in razvoju delovnih načel in pravil na različnih področjih človekovega delovanja, negi spretnosti in znanj na raznoterih področjih umetniškega izražanja, pri tem predstavlja temelj ter vrednostno smer trajnostno usmerjenega razvoja človeške družbe, ki lahko le s primerno skrbjo za zdravje posameznika omogoča tudi dolgoročno ohranjanje dosežkov in vrednot človekovega delovanja v skupnosti.

Ureditev zdravstvenega varstva na področju umetnosti in kulture je nujno zaradi varovanja zdravja in življenja vseh vanj zajetih deležnikov. Tako za ustvarjalce na vseh področjih umetniškega izražanja, za vse v splošnem opredeljene delavce v kulturi, kot tudi za strokovne sodelavce različnih strok, za zaposlene in za samozaposlene. Zato predvideva vzpostavitev specialistične zdravstvene ambulante, ki bi ustrezno obravnavala in spremljala zdravje vseh dejavnih (in če gre, tudi upokojenih) delavcev v okviru umetniških, kulturnih in vseh spremljajočih dejavnosti. Poleg poznavanja poklicnih posebnosti določenih umetniških in tehničnih praks ter specialističnih in splošnih dejavnosti v zajemu raznoterih

področij delovanja v okviru dela na področju kulture, pa je enako pomembno tudi sistematično spremljanje poklicnih in z delom povezanih bolezni.

Naloge ambulante bi bile:

- Ocenjevanje dejavnikov tveganja za telesne in duševne bolezni

ter poškodbe delavcev (zaposleni, samozaposleni, nezaposleni) v

poklicih na področju kulture in v umetniških poklicih ter

zaposlenih v podpornih službah na pripadnih področjih:

a. predlaga, oblikuje in sodeluje pri izvajanju ukrepov za preprečevanje omenjenih bolezni in poškodb z upoštevanjem izpostavljenosti delavcev;

b. vodi register poklicnih in z delom povezanih bolezni in poškodb pri delu;

c. vodi evidenco vseh ostalih bolezni in poškodb zunaj dela;

d. analizira izpostavljenost in tveganje, ki sta lastna poklicem ali poklicnim skupinam na področju dela umetniških praks;

e. analizira kratkoročne in dolgoročne vplive takšnih zahtev na duševno in telesno zdravje posameznika;

f. raziskuje, predlaga in sodeluje pri uvajanju primernih orodij za zaščito in zmanjšanje ogroženosti ter tveganj zdravja na omenjenih področjih;

g. načrtuje in izvaja promocijo zdravja na področju dela v umetniških poklicih (vključuje vse splošne ukrepe, s katerimi utrjujemo zdravje,

kar pomeni telesno in duševno ravnovesje ob socialni blaginji.

Primarna naloga zdravstvene ambulante ustvarjalcev v poklicih na področju kulture in na področju umetnosti v tej točki sloni na ozaveščanju, izobraževanju, uvajanju novih navad: počitek, zdrava prehrana, odvajanje od odvisnosti, utrjevanje s športom, seznanjanje s higienskimi načeli, dvig kvalitete življenja ... in prilagajanju okolja dela umetniku v največji možni meri.).

- Preventivno delovanje

- a. analiza tveganj v delovnem okolju in ukrepi za odpravo tveganj;
- b. analiza tveganja delavca kot osebnosti.

- Delovanje na sekundarni ravni

- a. izdelava in izdaja dokumenta prijave nesreče ali bolezni pri delu;
- b. ustvarja in vodi evidence nesreč in evidence bolezni na/pri delu;
- c. sodeluje pri izdelavi ocene tveganja na delovnem mestu ter pri oblikovanju in izvajanju ukrepov.

- Izvajanje primarne zdravstvene oskrbe poškodovanih in obolelih

- a. pomemben dejavnik je zagotavljanje zgodnje postavitve diagnoze in čimprejšnje zdravljenje, ki poškodovanemu ali obolelemu zagotavlja hitro vzpostavitev funkcionalnega zdravja (ko je fiziološka ozdravitev zaključena s psihološkim ravnovesjem);
- b. sledenje zdravljencem pri napotitvah na specialistično ali bolniško zdravljenje, skrbi za hitro vračanje v delovni proces.

Ljubljana, april 2019